

Eesti Taastuenergia Koda

Kliimaministeeriumile

23.09.2024

Eesti Taastuenergia Koja tagasiside elektrituruseaduse ja energiamajanduse korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõule

Täname võimaluse eest anda tagasiside sellele olulisele muudatuseelnõule. Teeme eelnõusse järgmised ettepanekud.

Palume indekseerida meretuulepargi vähempakkumise pakkumuse hind (*strike price*) hinnavahelepingu kehtivusperioodi lõpuni euroala tarbijahinnaindeksiga. Indekseerimine on tavapärane nii Euroopa vähempakkumiste praktikas kui ka teiselt poolt meretuulepargi sisendkulude (opereerimine ja hooldus) puhul. Indekseerimine tagaks investeringukindluse, projekti finantseeritavuse ja realiseeritavuse ning vähendaks kokkuvõttes ka meetme maksumust.

Teeme ettepaneku alustada meretuulepargi vähempakkumise aastase toetatava elektrienergia koguse arvestust 1. aprillist, kuna madalama meetme kulu huvides on, et toetatava elektrienergia tootmise periood kattuks võimalikult suures mahus kõige madalamate elektrienergia turuhindadega perioodiga.

Teeme ettepaneku korrigeerida regulatsiooni nii, et vähempakkumistel osalemisel ei tekiks arendajale lühikeses ajaaknas topeltkulu ja risk vähempakkumise tagatise ning fikseeritud liitumistasu näol. **Võimaluseks on kas eemaldada eelnõust liitumislepingu sõlmimise kohustuslik tähtaeg, võimaldada fikseeritud liitumistasu osamaksetena tasumist või pikendada (vähemalt maismaatuulepargi puhul) liitumislepingu sõlmimise tähtaega 18 kuuni vähempakkumise tulemuste kinnitamisest arvates (praegu eelnõus 6 kuud).**

Palume täpsustada eelnõud ja seletuskirja, et **mitte välistada toetatava elektrienergia koguse alt otseliini kaudu tarnitavat ja/või elektristulepingute (PPA)-de alusel müüdavat elektrienergia kogust**, kuna riigiabireeglid ega ELTS-i loogika ei anna niisuguseks piiranguks ühtegi põhjust.

Palume lisada eelnõusse ja/või seletuskirja, et vähempakkumiste skeemi ja võimalike muude toetuste kumuleerumine on riigiabi reeglite piires lubatav. Muu hulgas peaks olema lubatav osaleda ka tootmiseseadmega, mille projektile on saadud (näiteks Euroopa Liidu ühtekuuluvusfondist) (investeeringu)toetust ning vastavat toetust ei tuleks vähempakkumise toetuse määrast (proportsionaalselt) maha arvestada.

Arvestades (eriti meretuuleparkide) arendustsüklit, investeringukulusid ning võimalikke esile tõusvaid riske ja takistusi (nii menetluste, finantseerimise, tarneahelate kui ehitamise osas), **palume kriitilise pilguga üle vaadata rakenduvad tähtajad ja reeglid, mis võivad päädida tagatise (kuni 40 miljonit eurot) kaotamise, toetuse vähendamise või lausa äravõtmisega, ning võimaldada neis paindlikkust.** Näiteks kui tootmisega vajalik mahus alustamine on viibinud, peaks olema võimalus

MTÜ Eesti Taastuenergia Koda
Maakri 19/1,
10145, Tallinn

+ 372 505 0670
koda@taastuenergeetika.ee
Reg nr. 80328163

Eesti Taastuenergia Koda

täiendava tähtaja andmiseks ilma lisatagajärgedeta. Nii vähendatakse ka projektide riske ning johtuvalt ka *strike price*'i ja meetme kogukulu.

Teeme ettepaneku muuta eelnõud nii, et meretuulepargi vähempakkumisel esitatav tasakaalustamisteenuse kogus peab olema kuni 100 MWh (mitte 20 MW kauplemisperioodi kohta nagu eelnõus) ning ühtlasi täpsustada, et tasakaalustamisteenust võib pakkuda nii vähempakkumise pakkuja ise kui ka sõlmida mõne kolmanda isikuga vastava lepingu.

Ehkki eelnõu endaga meretuulepargi vähempakkumise mahtu õiguslikult ei fikseerita, **teeme siiski ettepaneku mahtu tõsta 3 kuni 4 TWh-ni aastas.** Arvestades elektritarbimise kasvu, ei ole põhjendatud eeldada, et pärast 2030. aastat piisab 100% taastuvelektri eesmärgi hoidmiseks vaid 2 TWh kogusest meretuuleenergiast, aga praegu tehtavat prognoosiviga ei oleks hiljem enam aega korrigeerida. Samas ei ole meie andmetel ka tõenäoline, et keegi 2 TWh vähempakkumise skeemi vastu 4 TWh toodanguga meretuulepargi rajab. Väiksem meretuulepark on aga kõrgema hinnaga, halvemini finantseeritav ja sellisel juhul on ka meetme kulu ühiku kohta kõrgem. Juhime tähelepanu ka sellele, et meretuuleenergia vähempakkumise kulu 65 miljonit eurot aastas 1 TWh kohta on meie hinnangul ülehinnatud. Niisugune kulu oleks teoreetiline maksumus pidevalt nullilähedaste elektrihindade korral, aga tegelik kulu on meie hinnangul oluliselt madalam ja seda näitavad ka teiste riikide arvutused.

/digitaalselt allkirjastatud/

Silver Sillak, juhataja
Eesti Taastuenergia Koda